

STIPRĀ TICĪBĀ JĀPĀNES VISI PĀRBAUDĪJUMI

MĀCĪTAJU KONFERENCE ESILINGENĀ

Archibiskapa prof. Dr. theol. T. Grinberga uzdevumā amerikāņu un franču zonu garīgo lietu vad. prāv. J. Kullītis 7. un 8. martā Eslingenā sasauca ev.-lut. mācītāju konferenci, kurā piedalījās 60 mācītāji. Pirms darba sākšanas pieminēja Dieva mierā no mācītāju saimes aizsauktos, to starpā arī asinslieciniekus: prāv. J. Reinhardu, prāv. R. Meijeru, māc. E. Stangi, māc. E. Villi, māc. J. Birgeli, prof. E. Rumbu, māc. J. Birgeli, prof. E. Rumbu.

Konferencē kopā ar prāv. J. Kullīti prezidēja prāv. A. Rumpēters, A. Birzniesis un K. Valters, bet sekretariātā izraudzīja archibiskapa sekretāru māc. E. Rozīti, māc. V. Isaku un māc. Z. Upiti. Tā kā archibiskaps pēc pārciestās slimības vēl nevarēja dzīvokli atstāt, izvēlēja delegāciju, kas viņu apsveiktu: prāv. A. Rumpēteri un vecākos mācītājus no dalībnieku vidus — K. Skujiņu un A. Dombrovski. Rakstiski konferenci sveica LCK pr.-dis prof. K. Kundziņš, angļu zonas garīgo lietu vad. prāv. E. Bergs, LSK dir. amerikāņu zonā R. Liepiņš u. c., bet sveicienu personīgi nodeva Eslingenas kolonijas vec. mag. oec. K. Kalniņš un turienes draudzes pr.-ks mag. pharm. A. Krēslis tējas vakarā, ko rūpīgi un jauki bija sarīkojusi draudzes siev. komiteja.

Darba kārtībā pārsprida kara-
vīru aprūpi. Baznīcā mūsu karavīru labā jādara viss iespējams, lai viņi, kas ne savas vainas dēļ, bet tautu un dzimteni mīlēdami, nonākuši traģiskajā stāvoklī, gūtu visu kultūras pasaulē atzītās tiesības uz brīvu garīgo aprūpi savā mātes valodā. Ņemot vērā garīgās literatūras trūkumu, Baznīcas virsvalde karavīru garīgai aprūpei caur LSK ziedojusi ilustrētā Jāņa evaņģēlija 300 eks. un rūpēties arī par citas garīgās literatūras sagādī tuvakajā nākotnē.

Prāv. J. Kullītis referēja Mācītāja garīgā stāja sniedz norādījumus mācītājiem svešniecības gaitās. Mācītājam jābūt garīgam cilvēkam un stiprā ticībā jāpāņes visi šī laika pārbaudījumi. Tā mācītājam pašam ir jātop par spēka avotu, kas arī draudzes loc. mudina ik dienas lasīt Bibliu un Dieva lūgšanām. Šis karš stipri iedragājis mūsu tautas garīgo stāju, tāpēc šaurajā nometņu dzīvē mācītājiem ir jāaicina tautieši iecietībai, brālū mīlestībai un vienprātībai, sevišķi mudinot jaunatni neaizmirst sabiedriskās pieklājības normas — smalkjūtību un cieņu pret autoritātēm. Evāņģēliskajam mācītājam ir jābūt istam tautas mācītājam, jo latviešu tauta jau no seniem laikiem vairumā ir evāņģēliska.

Konferences dalībnieki noklausījās arī 2 zinātniska rakstura referātus — L. O. lektora māc. J. Rozentāla Ciešanu jēga Jaunās Derības izrotāne un māc. Dr. theol. K. Bilzena Sprediķa nozīme mūsdienu evāņģēliskā baznīcā. Pēc tam apsprieda arī praktiskas dabas jautājumus, starp citu nolemjot rīkot, saskaņā ar archibiskapa tēva aicinājumu, kopēju aizlūgšanu nedēļu ciešanu laikā, aizlūdzot par mūsu tēvzemi un tautas ciešanām.

Pirmās darba dienas vakarā Eslingenas Dienvidus baznīcā notika dievkalpojums, kurā vadīja pieminētie 4 prāvesti. Kopējās Dieva lūgšanās ar draudzi un Sv. sakramentā mācītāji savam grūtajam un atbildīgajam darbam smēlās spēkus no mūžības avotiem.

Konference noritēja sirsnīgā sadraudzībā un vienprātībā. Pēc kopējās beigu lūgšanas tās dalībnieki šķīrās ar ciešu apņemšanos mīlestībā un dedzībā kalpot savai baznīcai un latviešu tautai.

NOPIETNĀ LIETĀ

Esam spiesti ņemt vārdu ļoti nopietnā lietā. Daži visai bēdīgi pēdējā laikā notikumi rādījuši, ka ne visur tautieši pratuši noturēt pienācīgā augstuma savu sadzīves līmeni. Līekas, ka ne visi vēl skaidri apzinās, cik ārkārtīgi svarīgi, ka mēs svešumā pasargām savas tautas godu un labo slavu. Latviešu tauta līdz šim bija pazīstama ar augsti kultūru sabiedrisku stāju. Austrumnieciskā izlaidība tai visumā bija sveša. Tagad turpretim no vienas otras nometnes nāk ziņas, ka vietām sāk ieviesties nosodāmi netikumi.

Laikā, kad katrs maizes kumoss jābaida ar pateicību, neapzinīgi elementi tik nepieciešamās pārtikas vielas neatļautā kārtā izlieto, lai pagatavotu alkoholiskus dzērienus, ieraudamī postā vājāka rakstura tautiešus. Spekulācija, savtīga iedzi-

vošanās kāre, rupjības, nesatiecība un piedauzīga uzvešanās ir šīs nosodāmās rīcības sekas.

LCK aizrāda, ka šīs nosodāmās parādības jāizskauz pašā saknē un jāapkarō atsevišķu nometnes imitnieku neatbildīgā rīcība, kas apdraud visu mūsu tautas kopību emigrācijā, dodot ienaidniekiem iespēju provocēt pret mums grūti atspēkojamus apvainojumus presē, radiofonā un okupācijas varas iestādēs. Tāpēc LCK uzliek nometņu latviešu vadībai par pienākumu gādāt, lai nekavējoties tiek novērstas augstāk minētās kaitīgās parādības, aizrādot, ka pretējā gadījumā komitejām un komandantiem velti meklēt palīdzību pie LCK to personu likteņa vieglināšanā, kuras Militārā valdība vai UNRRA's vadība pieķers noziedzīgā rīcībā.

LATVIEŠU CENTRĀLA KOMITEJA.

LATVIEŠU SIEVIEŠU SVEICIENS RŪZVELTA KUNDZEI

Eslingenas kolonijas 1500 latviešu pēc UNO pilnsapulces slēgšanas nosūtīja Eleonorai Rūzveltei pateicības adresi par viņas nostāju bez dzimtenes palikušo DP jautājumā. Adrese mākslinieciski darināta, un tai pievienota latviešu Rubena atsevišķa dāvana — 2 milj. gadu vecs dzintara gabals, kas ievietots sevišķi greznā izstrādātā kastītē. I. L.

PAZIŅOJUMS

Ir ienākušas ziņas, ka es vairākas vietas amerikāņu zonā esmu piedāvāts koncertiem. Daru zināmu, ka es nevienā vietā šajā zonā neesmu ne sarunājis koncertus, ne arī solījis kādam tādos piedalīties, izņemot manu turneju ar komponistu Jāni Kalniņu no 5.—22. martam.

Paziņoju, ka vispār neuzstājos latviešu koncertos ar profesionālu starpnieku palīdzību. Visos šajos gadījumos sarunāju koncertus vai nu personīgi, vai ar latviešu centrālo iestāžu palīdzību. Olafs Ilziņš.

LONDONAS UN LUKSEMBURGAS RADIO ZIŅO:

* No Helsinkiem ziņo, ka Somijas parlaments par valsts prezidentu Mannerheima vietā, kas atkāpas, ievēlējis tagadējo ministru prez. Pasikivi.

* Maskavas radio pārraidīja „Pravdas” ievadrakstu, kurā atfere-
rētā Cerčila runa Fultonā, izsakot asus pārmetumus un kritiku tai. Norādīts, ka Cerčila proponētajā ASV—Lielbritānijas militārās savienības nodibināšanā saskatāms nodoms inscenēt karu ar Pad. sav. Cerčils savā runā atklāti deklarējis atgriešanos pie varas politikas, kas izpaustos britu-amerikāņu pasaules virskundzības nodibināšanai.

LILIJAS STENGELES LATVIJU LIRIKAS VAKARS HANAVĀ

Mākslas sarīkojumiem bagāto nedēļu Hanavas latv. nometnē noslēdza mūsu izcilā aktrise Lilijs Stengele ar latviu lirikas vakaru 7. martā, kas bija veltīts mūsu patriotiskajai un trimdas noskaņu dzejai. Izvēlēdamās šīs lirikas nozares vispožākos paraugus un darīdama tos dzīvus ar savas mākslinieciskās personības lielo spēku, viņa sniedza

Lilijs Stengele

hanaviešiem dziļu dzimtenes un dzijas pārdzīvojumu. Sevišķi izcēlās Raiņa „Sāpes un cerības”, Brigades „Pamestās sētas”, bet viss spēcīgāko iespaidu atstāja Strēlertes „Kurzemes krasts”, fragments no Raiņa „Daugavas” un piedēvēs Brigades „Lai ir tā” pravietiskie vārdi. Mazāk piekariņa Lilijs Stengeles spilgti drāmā-tiskajam talantam ir maigā, plūstošā Skalbes lirika. Skatot pēc ilgā laika iemīļoto aktrisi, rodas liela vēlēšanās redzēt viņu atkal viņas istajā elementā dzīvā skatuves tēlā. Pilnā zālē sumināja māksliniecei ar aplausiem un ziediem. L. P.

Mākslinieki ciemos Hanavas nometnē.

No kreisās stāv: komp. Jānis Kalniņš, E. Cirite, aktr. Lilijs Stengele. Sēž: māksln. E. Šimeks, māksln. O. Ilziņa māte, Olafs Ilziņš, rakstn. Biruta Senkēviča-Ziemane, LCP priekšs. b. V. Korsts, LCP loc. bij. min. A. Bērziņš, labā pusē: A. Sulce, „Tēvzemes” galv. red. L. Bērziņš, M. Korsta.

tā tehnikā un pārdzīvojumā mākslinieki veica Paganini Caprice h-mol B-durā un Sopēna valsī. No latviešu komponistu darbiem dzirdējām prof. J. Vitola un komp. J. Kalniņa kompozīcijas.

Olafs Ilziņš

Programmai beidzoties, publika ar ilgiem aplausiem sumināja māksliniekus, kurū pūles un cēla grūtības nebija veltīgas — viņu iedvesma kā silta veldze nolija daudz klausītāju sirdīs. B.

BALTIJAS TAUTU KULTŪRAS SKATE

Lai demonstrētu Baltijas tautu saimnieciskos un kultūralos sasniegumus, stiprinātu pašu nacionālo apziņu un dotu pamudinājumus un ierosmi jauniem darbiem. Mērbēkā notika Baltijas tautu kultūras skate, kas ilga visu nedēļu un noslēdzās 25. februārī. Skati organizēja UNRRA, un ar to iepazīs daudzi britu armijas un UNRRA's promienti pārstāvji. Viesu vidū bija britu zonas UNRRA's dir. R. Cilento, ģen. Feņčels no zonas galv. mitnes, zonas UNRRA's aprūpes virsn. Braunbridzs, brigadieris Kings, UNRRA's pirmā korpusa abgah. dir., brigadieris Grants, 157. kāj. brig. komand., franču misijas pārstāvji, Mr. Virs no Sab. kontrolkomisijas Vācijā u. c.

Skati atklāja brig. Kings, vispirms izsakot prieku par labo sadzīvi un biedriskajām attiecībām pašu starpā un par sadarbību ar UNRRA, kas šeit turpina armijas ievadīto DP aprūpes darbu. Skatē redzētais liecina par darba gribu, spējam un atzīstamiem sasniegumiem. „Sis ir pašlaik jūsu mājas”, sacīja runātājs, „un vai tās ir labas vai sliktas, tas pirmām kārtām atkarīgs no jums pašiem”.

Apskatot gaumīgi sakārtotos eksponātus, viesi sevišķi interesi vēlēja latviešu nodaļai un lūdza sīkus paskaidrojumus krāšņajiem tautas tērpiem. Brigad. Kings sacīja: Man ļoti patīk jūsu krāšņie tautas tērpi, un ir patīkami jauki, ka esat saglabājuši šo nacionālo tērpu valkāšanas ierāsu. Tālāk viesus pārsteidza māksl. T. Pūces kogrīezumā darinātais Latvijas ģerbonis un citi izstrādājumi kokā. Jaukas bija zeltkāja A. Viksnas darinātās lietijas, tāpat daudzie tautiskie audumi, rotas lietas un rokdarbi. Latvijas dzīvi un sasniegumus parādīja daudzas diagrammas. Ipaši novietnē bija parādīta mūsu prese. Atzinību izpelnījās arī dekorat. Dajevska maketi.

Lietuvieši bija devuši daudz krāšņu audumu un tautisko tērpu, kas, diemžēl, bija pārāk sablīvēti. Sevišķi jauki bija līnu audumi un dziņtara rotas lietas.

Jauka un savdabīga īgaunų novietne. Te dominēja tīri praktiskais darbs trimdā, ko brīvā laikā paveikušas ākļas rokas. Šķietami nederīgās konservu kārbas uzgēnīga bēgļa rokās kļuvas par jaukām servīzēm un rotallietām u. t. t. Parādītas arī šūšanas darbnīcas.

Bagāts arī skates grāmatu klāsts, kas rūpīgi saglabāts trimdas gaitās. Redzami arī vairāku autoru darbi trimdā, vēsturiski izdevumi mākslinieciskā apdarē, gan zinātniski, gan literāri darbi. Gleznu un skulptūras klāstā pārsteidza latviešu mākslinieku darbi. Bija redzami E. Sveica līeliskie ellas gleznojumi, A. Krūkas īpatnējie akvareļi un ogles zīmējumi, L. Rudziša un A. Jureviča raksturīgās ainavas ellā, E. Dajevska dekorāciju meti. Latv. skulptūru reprezentēja J. Reimane, K. Legzdīņš, A. Jurevičs u. c. Bez latv. māksliniekiem ievēribu saistīja S. Sarinovskis un A. Mikulskis (abi bezpav.) un A. Peders (īgaun.).

Augstie viesi solīja iespējamo atbalstu, lai dotu iespēju strādāt līdzīgā garā arī turpmāk. Skates nedēļa notika ar daudzi sarīkojumi, izrādes u. t. t. Izstādes slēgšanas ballē izdala godalgas, kas bija piešķirtas labākajiem darbiem atsevišķu tautību grupās. UNRRA's balvas saņēma katras nācijas 3 labākie darbi, kas radīti šepat nometnē. No latviešiem atzinību izpelnījās A. Viksna par sudraba izstrādājumiem, L. Brivkalne par tautas tērpu un T. Pūce par kogrīezumiem, tie saņēma arī latv. komitejas atzin. rakstus. Atzinību komiteja izteica vēl L. Miesiņai un M. Celmai par rokdarbiem un M. Bērziņam par koka izstrādājumiem.

BIJ. MIN. ALFREDS BERZIŅŠ.

kas bija denuncēts, tagad rehabilitēts, atbrīvots no apcietinājuma un aizbraucis uz savu dzīves vietu.

BUCHENVALDES KZ ORKESTRIS HANAVAS NOMETNĒ

10. martā Hanavu apciemoja mīļi viesi — bij. Buchenvaldes koncentrācijas nometnes poļu orķestris. Dirģenta Vochņika un šefa Tovarnieka vadībā orķestris sniedza labu un disciplinētu mūziku. Tas bija viens no vislabākajiem šā žanra koncertiem Hanavā. Vēlam mūsu draugiem — poļiem sekmes un ceram, ka drīz pienāks laiks, kur blakus brīvajai Polijai būs brīvā Latvija. V. K.

ZIEDOJUMI

LCK vajadzībām ziedojis UNRRA Internacionālais klubs Hanavā (J. Caucis un P. Grunte) RM 200.—; bij. karavīru aprūpei „Sauls” nometne koncerta atlikumu RM 1445,10; Latviešu kultūras fondam apgāds „Latvju Domas” RM 300.— un 5. apgabala tautieši (franču joslā) RM 180.—. Visiem ziedotājiem LCK izsaka savu pateicību. IB.

SPORTS

HANAVA — BİDİNGENA BASKETBOLĀ 38:14 (14:0)

7. martā Hanavas basketbolisti spēlēja pirmo reizi Bidingenā. Bidingenā piecnieks komplektējās no bij. Visbādenas spēlētājiem, kam vēl palīgā gāja hanavietis Freimanis.

Jaunajiem Bidingenas basketbolistiem nācās grūti pastāvēt pret jau daudzās cīņās rūdīto Hanavas piecnieku, kas gan nebija savā labākajā komplektējumā. Beidzot 1. puslaiku, Bidingenas rezultātu dēlis rādīja atzīmī — 0!

2. puslaikā spēle bija ātrāka un arī skaistiem metieniem bagātāka. Gala rezultāts 38:14. Hanavas vienība spēlēja un punktus ieguva: Zīds 16, Richters 12, Šķiliņš 6, Teriņš 4 un Pogiņš 0.

Bidingenas piecnieks: Bensons 6, Freimanis 4, Pētersons 2, Bergholds 2 un Bachmanis 0.

BASKETBOLA MEISTARĪBAS IZCIŅA

YMCA Vireburgas un apk. nod. rīko amerikāņu zonas latviešu basketbola meistarības izcīņu. Turpina notiks Vireburgas latv. Centrālajā nometnē no 5.—8. aprīlim. Vienībām, kas vēlas piedalīties, jāpiesakās līdz 26. martam: YMCA Würzburg, Central DP Camp 5—12. Vēlākus pieteikumus neievēros.

Spēles notiks pēc Latvijas BS noteik. Katrai komandai reizē ar pieteik. jāpaziņo dalīb. vārdiskais sastāvs. Var pieteikt ne vairāk kā 9 spēlēt., kurū skaitā jābūt 1 pārstāvim un vēlams arī 1 Latv. BS licencēts tiesnesis, kas abi var būt arī aktīvi spēlētāji. Par novietoš. un uzdevu gādās rīkotāji, cēla izdev. sēdumi pašiem turn. dalīb. Komandu pārstāvju sanāksmē un izloze notiks 4. apr. pl. 20. Dalībniekiem līdzi ņemamas segas un personīgi lietojamie ēdienu trauki.

